

GRUDZIEŃ 2020

NEWSLETTER FINTECH

W NUMERZE:

- Nadchodzące oraz projektowane zmiany prawne
- Inicjatywy UKNF
- Inicjatywy innych organów krajowych
- Inicjatywy EBA, EIOPA oraz ESMA
- Newsy sektora FinTech - grudzień 2020

Truple
Konarski
Podrecki
& Wspólnicy

TKP

I. Zmiany prawne:

1. Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 13 listopada 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu informacji oraz rodzaju i formy dokumentów dołączanych do wniosku o wydanie zezwolenia na prowadzenie działalności w charakterze krajowej instytucji płatniczej – [\[link\]](#):

- celem rozporządzenia jest określenie szczegółowego zakresu informacji oraz rodzaju i formy dokumentów dołączanych do wniosku o udzielenie zezwolenia przez KNF na prowadzenie działalności w charakterze krajowej instytucji płatniczej;
- przepisy rozporządzenia będą znajdować zastosowanie wyłącznie do postępowań w sprawie wydania zezwolenia na prowadzenie działalności w charakterze krajowej instytucji płatniczej lub jego **zmiany wszczętych od dnia wejścia w życie rozporządzenia**;
- rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od jego ogłoszenia, tj. **29 grudnia 2020r.**

II. Projektowane zmiany prawne:

1. Komisja Europejska opublikowała pakiet propozycji legislacyjnych z zakresu rynku cyfrowego – [\[link\]](#):

- Przygotowanie pakietu regulacyjnego z zakresu rynku cyfrowego było poprzedzone szeregiem konsultacji publicznych. W ramach pakietu opublikowane zostały:
 - ◆ **projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie konkurencyjnych i uczciwych rynków w sektorze cyfrowym**, (tzw. *Digital Markets Act. DMA*) – [\[link\]](#); oraz
 - ◆ **projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych i zmieniającego dyrektywę 2000/31/WE** (tzw. *Digital Services Act; DSA*) – [\[link\]](#);
- celem wdrożenia projektowanych przepisów jest zapewnienie lepszej ochrony konsumentów oraz ich praw podstawowych w Internecie, a także stworzenie sprawiedliwego i otwartego rynku usług cyfrowych;
- propozycje Komisji będą teraz procedowane przez Parlament Europejski. Ostateczny tekst rozporządzeń znajdzie bezpośrednie zastosowanie w całej Unii Europejskiej.

2. Komisja Europejska opublikowała projekt nowej dyrektywy w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa na terytorium UE (dalej jako: „Projekt”) – [\[link\]](#):

- Celem Projektu jest usunięcie niedociągnięć poprzedniej dyrektywy 2016/1148 (tzw. dyrektywa NIS) oraz stworzenie aktu prawnego dostosowanego do obecnych potrzeb związanych z cyberbezpieczeństwem;
- wśród proponowanych zmian znajdują się m.in.:
 - ◆ rozszerzenie zakresu stosowania obecnej dyrektywy NIS na nowe sektory w oparciu o ich krytyczne znaczenie dla gospodarki;
 - ◆ eliminacja rozróżnienia pomiędzy operatorami usług kluczowych a dostawcami usług cyfrowych;
 - ◆ wprowadzenie bardziej precyzyjnych przepisów dotyczących zgłaszania incydentów związanych z cyberbezpieczeństwem;
- treść Projektu będzie teraz przedmiotem negocjacji z innymi organami UE. Po uzgodnieniu jej treści, a następnie **po przyjęciu dyrektywy, zgodnie z obecnym brzmieniem Projektu, państwa członkowskie mają zostać obowiązane do dokonania transpozycji przepisów dyrektywy do krajowych porządków prawnych w ciągu 18 miesięcy od dnia wejścia w życie dyrektywy.**

3. Projekt ustawy o rozpatrywaniu reklamacji i sporów klientów podmiotów rynku finansowego oraz o Funduszu Edukacji Finansowej – [\[link\]](#):

- Projektowane zmiany zakładają:
 - ◆ przyznanie kompetencji dotyczących ochrony klientów podmiotów rynku finansowego, które dotychczas były zastrzeżone dla Rzecznika Finansowego, na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej jako: „Prezes UOKIK”);
 - ◆ powołanie Koordynatora do spraw pozasądowego rozwiązywania sporów między klientem a podmiotem rynku finansowego przy Prezesie UOKIK;
 - ◆ utworzenie Funduszu Edukacji Finansowej;
- **Projekt został skierowany do I czytania na posiedzeniu Sejmu.** Więcej informacji na temat procesu legislacyjnego dostępna jest [tutaj](#).

III. Wybrane inicjatywy UKNF:

1. Publikacja Q&A ws. wątpliwości związanych ze stosowaniem Komunikatu UKNF z dnia 23 stycznia 2020 r. dotyczącego przetwarzania przez podmioty nadzorowane informacji w chmurze obliczeniowej publicznej lub hybrydowej – [\[link\]](#):

- Opublikowane pytania i odpowiedzi stanowią rezultat prac Zespołu ds. rozwoju innowacji finansowych FinTech, podczas których przedstawiciele rynku zgłosili szereg wątpliwości dotyczących stosowania tzw. nowego komunikatu chmurowego;
- celem Q&A jest udzielenie pomocy podmiotom nadzorowanym w zakresie interpretacji wymogów prawnych, które dotyczą prowadzonej przez nie działalności.

2. Stanowisko UKNF z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie polityki dywidendowej w 2021 r. – [\[link\]](#):

- Stanowisko dotyczy polityki dywidendowej banków komercyjnych, banków spółdzielczych i zrzeszających, zakładów ubezpieczeń, zakładów reasekuracji, zakładów ubezpieczeń i reasekuracji, towarzystw funduszy inwestycyjnych, powszechnych towarzystw emerytalnych oraz domów maklerskich w 2021 roku;
- celem stanowiska jest zapewnienie stabilności polskiego sektora finansowego poprzez odpowiednie dostosowanie bazy kapitałowej podmiotów nadzorowanych do ponoszonego przez nie ryzyka, a także ochrona odbiorców usług finansowych oferowanych przez wyżej wskazane podmioty.

3. Stanowisko UKNF z dnia 10 grudnia 2020 r. w sprawie wydawania i obrotu kryptoaktywami: – [\[link\]](#):

- celem wydanego stanowiska jest zmniejszenie niepewności regulacyjnej, która jest związana z kwalifikacją prawną kryptoaktywów oraz ich obrotem;
- stanowisko dotyczy wyłącznie tych kryptoaktywów, do których z uwagi na siedzibę emitenta, fizycznej lokalizacji (w tym serwerów), siedzibę właściciela platformy obrotu, miejsce zamieszkania lub siedzibę nabywców lub też inne okoliczności formalnoprawne uzasadnione jest stosowanie przepisów prawa polskiego;
- UKNF wskazuje, że brak jednoznacznego uregulowania statusu prawnego kryptoaktywów wiąże się z różnego rodzaju ryzykiem, takim jak np. brak możliwości egzekucji roszczeń związanych z ich nabyciem, czy też znacznego spadku ich wartości;

- nadzór zastrzega, iż wskazane w tym stanowisku wskazówki interpretacyjne nie stanowią interpretacji indywidualnej KNF w rozumieniu art. 11b ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym.

4. Komunikat UKNF z dnia 4 grudnia 2020 r. dot. dalszej działalności podmiotów z Polski na terytorium Wielkiej Brytanii oraz podmiotów z Wielkiej Brytanii na terytorium Polski – [[link](#)]:

- UKNF informuje o kończącym się 31 grudnia 2020 r. okresie przejściowym, podczas którego Wielka Brytania jest nadal traktowana jak państwo członkowskie UE. W związku z powyższym sygnalizuje się konieczność zakończenia działań dostosowujących;
- UKNF zaznaczył, że **nie jest podmiotem uprawnionym do udzielania informacji w zakresie brytyjskich przepisów i zachęcił uczestników rynku do kontaktu z odpowiednimi organami nadzorczymi w tym państwie;**

- nadzór sygnalizuje, iż dalsze kontynuowanie działalności na brytyjskim rynku finansowym przez polskich dostawców usług wymaga sprostania brytyjskim wymogom prawnym oraz nadzorczym;
- w ramach komunikatu przypomniano się, że po 31 grudnia 2020 r. podmioty z Wielkiej Brytanii, które działają na rynku polskim będą miały status podmiotów z kraju trzeciego. W tym kontekście UKNF odsyła do treści swojego komunikatu z dnia 18 sierpnia 2020 r. [[link](#)], na który zwracaliśmy Państwa uwagę w sierpniowym numerze Newsletter'a prawa instytucji finansowych.

5. Komunikat UKNF z dnia 2 grudnia 2020 r. ws. nowego kanału elektronicznego do sprawozdawczości okresowej biur usług płatniczych i małych instytucji płatniczych – [[link](#)]:

- UKNF przypomina, że:
 - ◆ **począwszy od roku 2020 r., biura usług płatniczych powinny przekazywać informacje o łącznej wartości i liczbie wykonanych transakcji w poszczególnych miesiącach danego roku w terminie do 31 stycznia roku następnego.** Ponadto, zwraca się uwagę na działania, które powinny zostać podjęte w przypadku przekroczenia limitów kwotowych dotyczących prowadzonej działalności w charakterze biura usług płatniczych;
 - ◆ **okresowa sprawozdawczość małych instytucji płatniczych pozostaje bez zmian** (tj. sprawozdania kwartalne/roczne, a także konieczność zgłoszenia przekroczeń limitów kwotowych);

- właściwe sprawozdania i zgłoszenia należy składać pod adresem - [\[link\]](#)

6. Publikacja UKNF z dnia 1 grudnia 2020 r. pn. „Informacja po drugim webinarze SuperVision Talks na temat chmury obliczeniowej” – [\[link\]](#):

- Supervision FinTech Talks to cykl webinarów, który jest organizowany przez Fundację FinTech Poland. Jego celem jest umówienie tematów regulacyjnych i technologicznych sektora innowacji finansowych;
- drugi webinar w ramach tego cyklu odbywał się pod tytułem: „Chmura obliczeniowa – wizja strategiczna i bieżące wyzwania regulacyjne”. **Jednym z ekspertów biorących udział w tym wydarzeniu był adw. prof. UEK dr hab. Jan Byrski;**
- nagranie z tego wydarzenia jest dostępny [tutaj](#).

7. Publikacja UKNF z dnia 27 listopada 2020 r. pn. „Ocena odpowiedności - zmiana modelu nadzorczego w sektorze bankowym” – [\[link\]](#):

- UKNF postanawia dostosować dotychczasowy model nadzoru w obszarze ładu korporacyjnego w taki sposób, aby poprzez podniesienie efektywności procesów oceny odpowiedności członków organów banków oraz tych organów jako całości, przyczynić się zapewnienia odpowiedniej jakości kadr wchodzących w skład zarządów oraz rad nadzorczych nadzorowanych podmiotów, co z kolei będzie przekładać się bezpośrednio na stabilność systemu finansowego;
- w ocenie UKNF głównym założeniem zmiany modelu nadzoru w obszarze ładu korporacyjnego jest doprowadzenie do objęcia coraz bardziej aktywnym i systemowym weryfikowaniem procesów ocen odpowiedności przeprowadzanych przez banki wszystkich członków zarządów oraz rad nadzorczych;
- celem lepszego zrozumienia zmian w modelu nadzorczym UKNF opublikował szereg materiałów pomocniczych:
 - ◆ prezentację opisującą specyfikę poszczególnych procesów – [\[link\]](#);
 - ◆ formularz zawiadomienia o zmianie składu organu oraz o spełnieniu warunku odpowiedności dla oceny *ex post* – [\[link\]](#);
 - ◆ pierwszy zestaw najczęściej zadawanych pytań i odpowiedzi (Q&A) – [\[link\]](#).

8. Publikacja UKNF z dnia 25 listopada 2020 r. pn. „Piaskownica Wirtualna – środowisko testowe zgodne z PSD2 w ramach Programu Innovation Hub” – [\[link\]](#):

- UKNF poinformował o uruchomieniu Piaskownicy Wirtualnej, która stanowi środowisko testowe pozwalające na symulację operacji bankowych oraz testowanie rozwiązań bazujących na interfejsie *Open API*, który jest zgodny ze standardem *PolishAPI*;
- nadzór zaprasza do udziału w projekcie podmioty, które planują ubiegać się o stosowne licencje TPP (ang. *third party provider*) i mają zamiar działać w obszarze otwartej bankowości, jak i również instytucje posiadające już stosowne licencje, które chcą zweryfikować działanie wdrożonych rozwiązań;
- formularz zgłoszeniowy do programu Innovation Hub jest dostępny tutaj – [\[link\]](#).

IV. Wybrane inicjatywy europejskich urzędów nadzoru:

1. EBA w dalszym ciągu wzywa banki do stosowania konserwatywnego podejścia do dywidend i innych wypłat w związku z trwającą pandemią COVID-19 – [\[link\]](#):

- EBA wzywa banki do powstrzymywania się od dystrybucji kapitału poza systemem bankowym przy podejmowaniu decyzji dotyczących dywidend i innych polityk dystrybucyjnych, w tym wykupu akcji własnych;
- zdaniem EBA, dalsze stosowanie konserwatywnej polityki dystrybucyjnej ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia utrzymania należytego poziomu kapitału w europejskim sektorze bankowym i stanowi podstawę dla zapewnienia niezbędnego wsparcia dla gospodarki objętej kryzysem.

2. EBA informuje klientów instytucji finansowych ze Zjednoczonego Królestwa o zakończeniu okresu przejściowego w związku z tzw. *Brexitem* – [\[link\]](#):

- EBA przypomina o zakończeniu okresu przejściowego w relacjach pomiędzy UE a Zjednoczonym Królestwem, który nastąpi 31 grudnia 2020 r. Po tej dacie, brytyjskie instytucje finansowe nieposiadające stosownych zezwoleń stracą prawo do świadczenia swoich usług na terenie UE;

- EBA wzywa wszystkie instytucje finansowe, których dotyczy *Brexit*, a w szczególności brytyjskie instytucje finansowe oferujące usługi finansowe konsumentom w UE, do właściwego i terminowego informowania konsumentów o dostępności i ciągłości usług, które obecnie świadczą, w tym o tym, czy planują oni zaprzestać oferowania usług konsumentom w UE. W przypadku zaprzestania oferowania usług europejskim konsumentom EBA oczekuje, że stosowne instytucje wyjaśnią konsumentom skutki zaprzestania świadczenia usług oraz poinformują o sposobach korzystania z przysługujących im praw.

3. EBA wzywa do wzmocnienia powiązań między ramami prawnymi UE w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu a ochroną depozytów – [\[link\]](#):

- **EBA opublikowała opinię w sprawie sposobów wzmocnienia związku między ramami prawnymi UE w zakresie AML/CFT a ochroną depozytów – [\[link\]](#);**
- wnioski przedstawione w treści Opinii są skierowane przede wszystkim do Komisji Europejskiej i mają na celu poinformowanie jej o trwających przeglądach dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu oraz dyrektywy w sprawie systemów ochrony depozytów.

4. ESMA opublikowała oficjalne tłumaczenie wytycznych w sprawie nadzoru nad informacją finansową (ESMA32-50-2018) – [\[link\]](#):

- wytyczne z języku polskim są dostępne [tutaj](#);
- **wytyczne znajdują zastosowanie do wszystkich właściwych organów państw członkowskich UE, które zajmują się nadzorem nad informacjami finansowymi zgodnie z dyrektywą w sprawie przejrzystości** (tj. z dyrektywą 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym oraz zmieniająca dyrektywę 2001/34/WE, która została zmieniona dyrektywą 2013/50/UE).

5. EIOPA opublikowała sprawozdanie roczne w sprawie sankcji administracyjnych i innych środków stosowanych na mocy dyrektywy w sprawie dystrybucji produktów ubezpieczeniowych (IDD) – [\[link\]](#):

- sprawozdanie zawiera przegląd sankcji administracyjnych lub innych środków nałożonych przez właściwe organy krajowe na mocy dyrektywy IDD i obejmuje okres od początku stosowania dyrektywy w 2018 r. (od 23 lutego 2018 r.) do końca 2019 r.;

- z treści tabeli nr 1, która została zamieszczona w sprawozdaniu wynika m.in., że:
 - ◆ krajowe organy nadzorcze nałożyły łącznie 1.923 kary na podmioty nadzorowane;
 - ◆ **żadna z ww. kar nie została nałożona w Polsce.**

V. Wybrane inicjatywy innych instytucji zagranicznych:

1. Komisja Europejska przedstawiła nowe projekty standardowych klauzul umownych (SKU):

- opublikowane dokumenty odnoszą się odpowiednio do:
 - ◆ **umów między administratorami a podmiotami przetwarzającymi** (Ref. Ares(2020)6654429) – [\[link\]](#);
 - ◆ **przekazywania danych osobowych do państw trzecich** (Ref. Ares(2020)665468) – [\[link\]](#);
- **pierwszy ze wskazanych wyżej projektów** stanowi całkowicie nowy dokument, który został opracowany zgodnie z art. 28 ust. 7 RODO oraz art. 29 ust. 7 rozporządzenia 2018/1725. Jego celem jest zapewnienie jednolitego podejścia w odniesieniu do umów pomiędzy administratorami oraz podmiotami przetwarzającymi;
- **drugi ze wskazanych wyżej projektów dotyczy przekazywania danych osobowych do państw trzecich zgodnie z art. 46 ust. 2 lit. c RODO.** Jego celem jest zastąpienie dotychczasowych SKU, które wymagały aktualizacji z uwagi na treść wyroku TSUE ws. Schrems II. Zgodnie z założeniami, nowe klauzule mają lepiej odzwierciedlać coraz bardziej złożone operacje przetwarzania, które często odbywają się z udziałem wielu podmiotów;
- **powyższe dokumenty były również przedmiotem obrad na 42. posiedzeniu plenarnym Europejskiej Rady Ochrony Danych,** na co zwrócił uwagę Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych w treści publikacji z dnia 24 listopada 2020 r. – [\[link\]](#).

2. Publikacja Międzynarodowego Funduszu Walutowego pt. „Legal Aspects of Central Bank Digital Currency: Central Bank and Monetary Law Considerations” – [\[link\]](#):

- w ramach opracowania przeanalizowano istniejące podstawy prawne dla cyfrowych walut emitowanych przez banki centralne, a także wskazano na związane z tym wątpliwości;
- stwierdzono, że w przypadku braku silnych podstaw prawnych emisja cyfrowych walut stwarza ryzyko prawne, finansowe i wizerunkowe dla banków centralnych.

VI. Newsy sektora FinTech – grudzień 2020:

1. Przedstawiciele sektora pożyczek pozabankowych zwracają się z apelem o włączenie w prace nad projektem ustawy przedłużającej okres obowiązywania obniżonego limitu pozaodsetkowych kosztów kredytu konsumenckiego – [\[link\]](#).
2. PKO Bank Polski przystępuje do zespołu banków, które uczestniczą w Europejskiej Inicjatywie Płatniczej – [\[link\]](#).
3. Koniec okresu przejściowego związanego ze stosowaniem SCA – [\[link\]](#).

Artykuły:

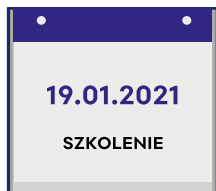
1. „Wybrane instrumenty wpływające na rozwój prawa innowacji finansowych (FinTech)” – artykuł autorstwa adw. prof. UEK dra hab. Jana Byrskiego oraz apl. radc. Michała Synowca ukazał się w najnowszym dodatku specjalnym pt. „Prawo Nowych Technologii” do Monitora Prawniczego (nr 20/2020)

Nadchodzące wydarzenia:

Najnowsze praktyki KNF (m.in. MIP, licencje AIS/PIS, cloud computing), bliższe i dalsze zmiany w prawie (AML5 i AML6, przedsiębiorca konsumentem, crowdfunding, rewizja CCD)

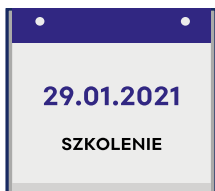
adw. prof. UEK dr hab. Jan Byrski, r. pr. Karol Juraszczyk, r. pr. Maciej Miąsko
apl. radc. Michał Synowiec

Przetwarzanie danych osobowych i tajemnic zawodowych w działalności brokerskiej

adw. prof. UEK dr hab. Jan Byrski

[Rejestracja >>](#)

Blockchain w sektorze przemysłowym

Prelekcja "Blockchain w sektorze przemysłowym – prawne aspekty wdrożeń"
r. pr. Karol Juraszczyk, apl. radc. Michał Synowiec

[Rejestracja >>](#)

Autorzy:

prof. UEK dr hab. Jan Byrski
Adwokat, Partner

Michał Synowiec
Aplikant radcowski, Associate

Michał Mrzygłód
Aplikant adwokacki, Junior Associate

Informacje zamieszczone w niniejszym materiale nie stanowią porady prawnej. Osoby zainteresowane uzyskaniem bardziej szczegółowych informacji dotyczących omawianych kwestii proszone są o bezpośredni kontakt z prawnikami kancelarii Traple Konarski Podrecki i Wspólnicy.

W przypadku pytań zapraszamy do kontaktu:
jan.byrski@traple.pl